

Legea Cu privire la biblioteci

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și obiectul legii

(1) Scopul prezentei legi este consolidarea rolului bibliotecii în societatea modernă prin dezvoltarea acesteia ca un serviciu public de asigurare a accesului la lectură și de dezvoltare a interesului pentru informare, învățare, educație și cercetare, activități culturale, precum și prin sporirea capacităților de implicare a bibliotecii în transferul de cunoștințe și în formarea liberă a opiniilor.

(2) Prezenta lege stabilește modul de organizare și funcționare a sistemului național de biblioteci, modul de constituire, organizare, funcționare și încetare a activității bibliotecilor, precum și atribuțiile autorităților abilitate cu competențe în domeniul serviciilor de bibliotecă.

Articolul 2. Cadrul juridic

Cadrul juridic în domeniul organizării și funcționării bibliotecilor este constituit din Constituția Republicii Moldova, tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, prevederile prezentei legi, precum și din standardele în domeniu.

Articolul 3. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

bibliotecă – instituție sau subdiviziune structurală a unei instituții, al cărei scop principal este oferirea accesului la resurse informaționale, la servicii și facilități pentru a satisface necesitățile de lectură, informare, instruire, cercetare, educaționale, culturale și de recreere ale utilizatorilor acesteia, precum și la edificarea și dezvoltarea durabilă a unei societăți reziliente, informate, incluzive și democratice;

bibliotecă digitală – parte integrantă a serviciilor de bibliotecă, care aplică tehnologii noi pentru a oferi acces la colecțiile digitale;

bibliotecă publică – bibliotecă aflată în subordinea unei autorități a administrației publice centrale sau locale ori altei autorități sau instituții publice, care activează potrivit regulamentelor proprii aprobate de către autoritatea sau instituția respectivă;

bibliotecă privată – bibliotecă instituită în cadrul sau în subordinea unei persoane juridice de drept privat ori care este fondată și deținută de o persoană fizică;

biblioteca științifică – bibliotecă care este parte a structurii organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, sprijină misiunea de cercetare a instituțiilor de cercetare și inovare, satisface necesitățile de informare ale comunității științifice, asigură accesul la resursele de informații științifico-tehnologice și oferă servicii de informare și documentare pentru susținerea activității de cercetare științifică;

centru biblioteconomic – bibliotecă dintr-o rețea de biblioteci, abilitată cu funcții de activitate metodologică pentru bibliotecile din rețeaua respectivă;

colecție de bibliotecă – totalitatea documentelor de bibliotecă accesibile local sau de la distanță și puse la dispoziția utilizatorilor;

depozit legal de documente – exemplare ale tuturor documentelor editate pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de suport, pe care producătorii documentelor respective sînt obligați să le transmită gratuit instituțiilor distincte, în modul și numărul stabilite de legislația în vigoare;

document de bibliotecă – obiect material care poate fi tratat ca o unitate într-un proces de documentare, cu informații înregistrate pe suport de hârtie, în format digital sau pe orice alt suport luat în evidență și localizat în colecții de bibliotecă sau accesibil de la distanță: cărți, seriale, documente de muzică tipărită, manuscrise, documente audiovizuale, documente electronice, documente grafice, brevete și altele;

facilități – spații, echipamente, dotări care înlesnesc oferirea serviciilor de bibliotecă utilizatorilor;

resurse informaționale – totalitatea colecțiilor de bibliotecă, a bazelor de date și a resurselor din internet accesibile utilizatorilor bibliotecii;

rețea de biblioteci – totalitatea bibliotecilor unite după principiul teritorial sau de ramură, care au funcții similare și sînt coordonate de o bibliotecă cu statut de centru biblioteconomic;

servicii de bibliotecă – activități, programe relevante în curs de desfășurare, organizate de bibliotecă pentru a satisface necesitatea membrilor comunității de a se informa, de a comunica, de a se instrui, dezvolta și de a se recrea;

servicii mobile de bibliotecă – servicii oferite utilizatorilor de bibliotecă prin intermediul vehiculelor special amenajate, ca o alternativă a accesului direct în incinta bibliotecii;

utilizator de bibliotecă – persoană fizică sau juridică care folosește resursele informaționale, serviciile și facilitățile bibliotecii;

unitate națională în activitatea bibliotecilor – aplicare unitară a principiilor, standardelor, normelor și metodologiilor în activitatea bibliotecilor.

Articolul 4. Principiile de organizare și funcționare a bibliotecilor

(1) Statul garantează condiții egale pentru organizarea și funcționarea bibliotecilor publice.

(2) Bibliotecile își desfășoară activitatea potrivit documentelor de politici în domeniul culturii, informării, educației, științei și inovării, în condițiile legislației în vigoare.

(3) La baza activității bibliotecilor stau principiile demnității, respectului, accesibilității, gratuității, transparenței, libertății de expresie, nediscriminării, confidențialității, neangajării politice, autonomiei profesionale și dezvoltării durabile.

Articolul 5. Funcțiile bibliotecii

(1) Biblioteca exercită următoarele funcții:

a) promovează dezvoltarea unei societăți democratice, deschise, incluzive și durabile;

b) oferă acces la informație, la tehnologii informaționale și la alte resurse;

c) valorifică patrimoniul cultural și sprijină pluralitatea culturilor;

d) promovează alfabetizarea și cultura informației, lectura și educația digitală și mediatică, precum și formarea gândirii critice;

d1) oferă platforme pentru interacțiunea umană, crearea cunoștințelor, angajamentul civic, susținerea și dezvoltarea democrației;

f) prestează servicii conform necesităților membrilor comunității, în corespundere cu propriul regulament de organizare și funcționare;

h) contribuie, prin mijloace specifice, la procesul de instruire, formare și cercetare;

i) achiziționează, prelucrează, prezervă, gestionează documente de bibliotecă și asigură circulația acestora.

(2) Biblioteca poate avea și alte funcții stabilite prin regulamentul-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor, precum și prin propriul regulament de organizare și funcționare.

Capitolul II. SISTEMUL NAȚIONAL DE BIBLIOTECI

Articolul 6. Sistemul național de biblioteci

(1) Sistemul național de biblioteci reprezintă ansamblul bibliotecilor de diferite tipuri, organizate în rețele după principiul teritorial sau de ramură, care sînt coordonate de

bibliotecile cu statut de centru biblioteconomic și de Ministerul Culturii.

(2) În cadrul sistemului național de biblioteci își desfășoară activitatea următoarele tipuri de biblioteci:

- a) biblioteci naționale;
- b) biblioteci publice;
- c) biblioteci din instituții de învățământ;
- d) biblioteci specializate.

(2-1) După forma de constituire, bibliotecile sunt:

- a) biblioteci de drept public;
- b) biblioteci de drept privat.

(2-2) După forma de organizare a activității, bibliotecile sunt:

- a) biblioteci cu statut de persoană juridică;
- b) biblioteci fără statut de persoană juridică.

(3) Bibliotecile pot avea filiale, puncte externe de servire și pot oferi servicii mobile.

(4) Bibliotecile funcționează în baza propriilor regulamente de organizare și funcționare, elaborate conform regulamentului-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor și aprobate de autoritatea publică sau fondator, precum și în baza strategiilor și a planurilor de dezvoltare a bibliotecilor și a serviciilor de bibliotecă.

(5) Bibliotecile publice își elaborează proiectele strategiilor și planurilor de dezvoltare a bibliotecilor și a serviciilor oferite de acestea.

Articolul 7. Bibliotecile naționale

(1) Bibliotecile naționale sînt instituții publice cu statut de persoană juridică, fondate de Ministerul Culturii.

(2) Bibliotecile naționale se organizează și activează în baza regulamentului de organizare și funcționare, aprobat de Ministerul Culturii.

Articolul 8. Biblioteca Națională a Republicii Moldova

(1) Biblioteca Națională a Republicii Moldova exercită următoarele atribuții de bază:

- a) asigură identificarea, dezvoltarea, organizarea, salvagardarea și valorificarea documentelor de bibliotecă publicate în țară și constituie o colecție de documente valoroase publicate peste hotare, pe suport de hârtie, în format digital sau pe orice alt suport;
- b) organizează, dezvoltă, prezervă și valorifică depozitul legal de documente;
- c) identifică, colecționează, organizează, prezervă și valorifică documentele editate peste hotare referitoare la Republica Moldova și la lucrările autorilor autohtoni;
- d) exercită funcția de centru de expertiză și asistență metodologică în domeniul prezervării și restaurării patrimoniului național de documente de bibliotecă;
- e) exercită funcția de centru național al împrumutului interbibliotecar național și internațional de documente de bibliotecă;
- f) realizează expertiza documentelor de bibliotecă pasibile de export;
- g) participă la efectuarea controlului bibliografic național, realizând compartimentul „Exteriorica” din „Bibliografia Națională a Moldovei”;
- h) asigură funcționarea catalogului național colectiv partajat;
- i) exercită funcția de Centru Național de Digitalizare;
- j) organizează și gestionează Rezerva Națională de Publicații.

(2) Biblioteca Națională a Republicii Moldova are statut de centru biblioteconomic național care:

- a) exercită funcția de coordonare și corelare în domeniul cercetării și dezvoltării, biblioteconomiei și științei informării;
  - a1) dezvoltă Repozitoriul Tematic Național în Biblioteconomie și Știința Informării;
  - a2) exercită funcția de Centru Național de Statistică privind Activitatea Bibliotecilor;
  - a3) exercită funcția de Centru Național de Formare Profesională Continuă în Biblioteconomie și Știința Informării;
- c) exercită și alte atribuții conform art. 33 și 36.

Articolul 9. Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”

Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” are următoarele atribuții de bază:

- a) organizează, dezvoltă, prezervă și valorifică depozitul legal al documentelor de bibliotecă destinate copiilor și adolescenților;
- b) dezvoltă și promovează la nivel național servicii inovative de bibliotecă pentru copii și adolescenți, inclusiv servicii bazate pe tehnologii informaționale;
- c) desfășoară programe și proiecte de promovare a lecturii printre copii și adolescenți la nivel național;
- d) exercită funcția de centru de informare și cercetare în domeniul cărții pentru copii și adolescenți, al pedagogiei și al sociologiei lecturii;
- e) colaborează la nivel internațional în scopul promovării literaturii pentru copii și adolescenți din Republica Moldova;
- f) participă la crearea catalogului național colectiv partajat;
- g) are statut de centru biblioteconomic național pentru toate bibliotecile publice care oferă servicii copiilor și adolescenților.

Articolul 10. Bibliotecile publice teritoriale

(1) Biblioteca publică este constituită de autoritatea publică centrală sau locală, de alte instituții sau autorități publice (în continuare – *fondator*). Biblioteca publică oferă tuturor membrilor comunității resurse informaționale, servicii și facilități orientate spre realizarea următoarelor atribuții de bază:

- a) asigurarea accesului la informație, cunoaștere și învățare pe parcursul vieții;
- b) asigurarea accesului la dezvoltarea culturală și socială, la recreere, la tehnologii informaționale și la cunoștințe necesare pentru utilizarea acestor tehnologii;
- c) contribuirea la păstrarea, valorificarea și promovarea istoriei localității;
- d) asigurarea rolului de centru public de acces gratuit la rețeaua internet tuturor membrilor comunității.

(2) Bibliotecile publice colaborează și formează parteneriate pentru a satisface interesele și necesitățile utilizatorilor.

(3) Din categoria bibliotecilor publice fac parte bibliotecile sătești, comunale, orășenești, municipale, raionale, precum și biblioteca centrală din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, care își desfășoară activitatea în cadrul unităților administrativ-teritoriale respective.

(5) La decizia fondatorului, biblioteca publică poate avea statut de persoană juridică.

(6) Biblioteca publică din centrul de reședință al raionului, municipiului are statut de centru biblioteconomic în raionul, în municipiul respectiv, potrivit prevederilor Regulamentului privind activitatea metodologică în cadrul Sistemului național de biblioteci, aprobat de Ministerul Culturii.

(7) Biblioteca centrală din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia are statut de centru biblioteconomic al autonomiei și poate avea statut de persoană juridică.

Articolul 11. Bibliotecile din instituțiile de învățământ

(1) Bibliotecile din instituțiile de învățământ sînt bibliotecile care se instituie și funcționează ca parte integrantă a unei instituții de învățământ din sistemul național de educație, asigurînd elevilor, studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor, altui personal din cadrul instituției de învățământ accesul la resurse informaționale, servicii și facilități corespunzătoare necesităților educaționale, de instruire, cercetare și formare profesională continuă.

(1-1) În conformitate cu tipurile de instituții din învățământ, bibliotecile se clasifică în:

a) biblioteci din instituțiile de învățământ primar, secundar ciclul I și secundar ciclul II;

b) biblioteci din instituțiile de învățământ general cu programe combinate;

c) biblioteci din instituțiile de învățământ profesional tehnic;

d) biblioteci din instituțiile de învățământ superior;

e) biblioteci din instituțiile de învățământ extrașcolar;

f) biblioteci din instituțiile de învățământ special.

(2) Bibliotecile din instituțiile de învățământ pot oferi servicii și utilizatorilor externi/din afara ariei de servire.

(3) Activitatea bibliotecilor din instituțiile de învățământ este reglementată de art. 128 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014.

(4) Bibliotecile din instituțiile de învățământ asigură elevilor, studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor, personalului nedidactic și auxiliar formarea culturii informației prin oferirea serviciilor de educație formală, nonformală și informală.

(5) Fiecare rețea de biblioteci din instituțiile de învățământ are o bibliotecă cu statut de centru biblioteconomic.

(6) Bibliotecile din instituțiile de învățământ superior sunt parte integrantă a sistemului de învățământ superior, participă la activitatea de cercetare din cadrul instituției,

servesc pentru a susține procesul educațional și de cercetare al cadrelor științifico-didactice, al cercetătorilor și al studenților la toate ciclurile de studii. Bibliotecile din instituțiile de învățământ superior pot deține statutul de bibliotecă științifică.

Articolul 12. Biblioteci specializate

(1) Bibliotecile specializate sînt bibliotecile cu sau fără statut de persoană juridică, care sunt destinate unor categorii speciale de utilizatori și care satisfac necesitățile specifice ale utilizatorilor pe baza resurselor informaționale relevante dintr-un anumit domeniu.

(2) Bibliotecile specializate se instituie în cadrul persoanelor juridice de drept public și de drept privat.

(3) Bibliotecile specializate oferă servicii personalului din instituțiile care le instituie, precum și publicului larg.

(4) Fiecare rețea de biblioteci specializate are o bibliotecă cu statut de centru biblioteconomic.

(5) Entitatea specializată pentru oferirea accesului la resurse informaționale, servicii și facilități persoanelor cu dizabilități de vedere severe și cu deficiențe de vedere sau cu alte dificultăți de citire a materialelor imprimare este Centrul Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”.

Articolul 13. Înregistrarea și evaluarea bibliotecilor

(2) Bibliotecile publice se supun, în mod obligatoriu, evaluării o dată la 5 ani.

(3) Evaluarea reprezintă procesul de stabilire a corespunderii bibliotecii cu criteriile prevăzute în Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice, aprobat de Guvern:

a) cota de atragere a membrilor comunității la bibliotecă;

b) colecții și resurse informaționale variate, corespunzătoare profilului comunității;

c) impactul serviciilor, care sînt dezvoltate conform necesităților membrilor comunității;

d) eficiența utilizării bugetului și dezvoltarea parteneriatelor.

În funcție de gradul de corespundere criteriilor minime, bibliotecile publice se încadrează în diferite categorii.

(4) Procedura de evaluare a bibliotecilor publice, precum și categoriile acestora sînt reglementate de către Guvern.

Capitolul III. ADMINISTRAREA DOMENIULUI DE ACTIVITATE A BIBLIOTECILOR

Articolul 14. Încetarea activității bibliotecilor

(1) În termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a actului administrativ de constituire a bibliotecii publice, autoritatea publică sau fondatorul informează despre aceasta Ministerul Culturii.

(2) Reorganizarea și încetarea activității bibliotecilor publice se decid de fondatori în baza avizului prealabil al Ministerului Culturii.

(3) Încetarea activității unei biblioteci publice poate fi dispusă doar după asigurarea altor modalități de acces la serviciile de bibliotecă pentru utilizatorii acesteia.

(4) În cazul încetării activității unei biblioteci publice, fondatorul asigură transmiterea patrimoniului bibliotecii unei alte biblioteci publice.

(5) În termen de 10 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a deciziei de încetare a activității bibliotecii publice sau a hotărârii de lichidare a instituției în cadrul căreia aceasta a fost constituită, autoritatea publică sau fondatorul informează despre aceasta Ministerul Culturii.

Articolul 15. Autoritatea publică central

Ministerul Culturii, în calitate de autoritate publică centrală, are următoarele atribuții:

a) coordonează și promovează politica statului în domeniul de activitate a bibliotecilor;

b) asigură unitatea națională în activitatea bibliotecilor;

c) coordonează și monitorizează activitatea sistemului național de biblioteci;

d) elaborează și aprobă cadrul normativ cu privire la activitatea bibliotecilor publice în limitele competențelor funcționale;

d1) aprobă Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice;

e) monitorizează procesul de implementare a legislației în domeniul activității bibliotecilor;

e1) elaborează, coordonează și monitorizează politicile statului în domeniul de formare și dezvoltare profesională, inclusiv de formare profesională continuă în domeniul biblioteconomiei și științei informării;

f) ține statistica datelor cu privire la organizarea și funcționarea bibliotecilor publice;

g) organizează și realizează atestarea personalului de specialitate din biblioteci în conformitate cu Regulamentul privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci;

g1) organizează și asigură evaluarea bibliotecilor publice în conformitate cu Regulamentul privind evaluarea bibliotecilor publice;

h) exercită și alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

Articolul 16. Autoritățile administrației publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia

(1) Accesul populației la servicii de bibliotecă în unitatea teritorială autonomă Găgăuzia se asigură de autoritățile administrației publice ale acesteia.

(2) În temeiul prevederilor art. 111 din Constituție, ale Legii nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei și al prevederilor prezentei legi, de competența Adunării Populare a Găgăuziei țin:

a) reglementarea modului de constituire a bibliotecilor publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia și specificul activității acestora;

b) aprobarea regulamentului-cadru de organizare și funcționare a bibliotecilor publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;

c) aprobarea structurii organizatorice și a statelor de personal ale bibliotecilor publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;

d) asigurarea bibliotecilor publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia cu spații, mijloace financiare necesare pentru întreținerea edificiilor și spațiilor, achiziționarea și prezervarea resurselor informaționale, dezvoltarea serviciilor de bibliotecă, dotarea cu echipamente și tehnologii informaționale, asigurarea securității, salarizarea și formarea profesională continuă a personalului bibliotecii;

e) reglementarea modului de organizare a concursului de selectare a personalului de conducere a bibliotecii;

f) reglementarea modului de organizare și realizare a atestării personalului de specialitate din cadrul bibliotecilor din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;

g) aprobarea strategiilor și planurilor de activitate ale bibliotecilor publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, precum și a serviciilor de bibliotecă oferite de acestea;

h) aprobarea listei serviciilor contra plată efectuate și/sau prestate de către bibliotecile publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia și a mărimii tarifelor pentru

serviciile respective.

(3) Comitetul executiv al Găgăuziei are următoarele atribuții specifice:

a) realizează politica statului în domeniu și monitorizează activitatea bibliotecilor din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;

b) colectează date statistice de la bibliotecile publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia, le sintetizează și le prezintă Ministerului Culturii în formatul solicitat de acesta;

c) prezintă Ministerului Culturii rapoarte narrative cu privire la activitatea bibliotecilor publice din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia;

d) înaintează reprezentantul unității teritoriale autonome Găgăuzia în Consiliul Biblioteconomic Național;

e) asigură formarea profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci în cadrul centrelor de formare profesională din contul alocațiilor bugetare, precum și din veniturile colectate;

f) susține integrarea sistemului național de biblioteci în structurile, organizațiile, proiectele, programele, consorțiile și parteneriatele din cadrul comunității internaționale;

g) exercită și alte atribuții în domeniul de activitate a bibliotecii și al serviciilor de bibliotecă conform prezentei legi, regulamentelor de implementare a prezentei legi, regulamentelor de activitate și conform altor acte normative în vigoare.

Articolul 17. Autoritatea publică locală

(1) Accesul populației la servicii de bibliotecă se asigură de autoritățile administrației publice locale.

(2) Autoritățile administrației publice locale susțin serviciile de bibliotecă în cadrul unității administrative respective prin:

a) constituirea bibliotecilor publice;

b) asigurarea bibliotecilor publice cu spații, mijloace financiare necesare pentru întreținerea edificiilor și spațiilor, achiziționarea și preservarea resurselor informaționale, dezvoltarea serviciilor de bibliotecă, dotarea cu echipamente și tehnologii informaționale, asigurarea securității, salarizarea și formarea profesională continuă a personalului bibliotecii;

c) aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii publice;

- d) organizarea concursului de selectare a personalului de conducere a bibliotecii;
- e) aprobarea statelor de personal ale bibliotecii publice;
- f) aprobarea strategiilor și planurilor de dezvoltare ale bibliotecii publice și serviciilor de bibliotecă oferite de aceasta;
- g) exercitarea altor atribuții în domeniul de activitate al bibliotecii și al serviciilor de bibliotecă conform prezentei legi, regulamentelor de implementare a prezentei legi, regulamentelor de activitate și conform altor acte normative în vigoare.

(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, prin organele locale de specialitate în domeniul culturii și învățământului, au următoarele atribuții specifice:

- a) realizează politica statului în domeniu și monitorizează activitatea bibliotecilor în unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- b) elaborează și aprobă strategiile și planurile de dezvoltare a serviciilor de bibliotecă din unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- c) colectează date statistice de la bibliotecile publice din unitatea administrativ-teritorială respectivă, le sintetizează și le prezintă Ministerului Culturii în formatul solicitat de acesta;
- d) prezintă anual Ministerului Culturii rapoarte narative cu privire la activitatea bibliotecilor publice din unitatea administrativ-teritorială respectivă;
- e) organizează și realizează atestarea personalului de specialitate din bibliotecile din cadrul unității administrativ-teritoriale respective conform Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci, aprobat de Ministerul Culturii.

Articolul 18. Consiliul Biblioteconomic Național

(1) Consiliul Biblioteconomic Național este un organ consultativ, care funcționează pe lângă Ministerul Culturii și contribuie la elaborarea actelor de reglementare în domeniu, la asigurarea unității naționale în activitatea bibliotecilor, la coordonarea și cooperarea activității bibliotecilor din sistemul național de biblioteci.

(2) Consiliul Biblioteconomic Național aprobă Codul deontologic al bibliotecarului.

(4) Componenta, organizarea, structura, atribuțiile și competențele Consiliului Biblioteconomic Național se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a acestuia aprobat de Ministerul Culturii.

Articolul 19. Centrele biblioteconomice

(1) Centrele biblioteconomice sînt stabilite prin Regulamentul privind activitatea metodologică în cadrul sistemului național de biblioteci, aprobat de Ministerul Culturii.

(2) Centrele biblioteconomice au următoarele funcții de bază:

- a) asigură coordonarea metodologică a activității bibliotecilor publice;
- b) organizează formarea profesională continuă a personalului de specialitate;
- d) elaborează sinteze analitice privind activitatea bibliotecilor din rețea.

(3) Centrele biblioteconomice pot avea și statut de centru de formare profesională continuă dacă întrunesc cerințele stipulate în Regulamentul privind activitatea metodologică în cadrul sistemului național de biblioteci.

Articolul 20. Acordarea serviciilor de bibliotecă de bază

(1) Bibliotecile publice oferă gratuit și în egală măsură accesul la serviciile de bibliotecă de bază și la resursele informaționale tuturor membrilor comunității. Lista serviciilor de bibliotecă de bază se aprobă în conformitate cu Regulamentul privind serviciile prestate de bibliotecile publice, aprobat de Guvern.

(2) Accesul la rețeaua internet este un serviciu de bibliotecă care se oferă în toate bibliotecile publice și pentru care nu se percepe taxă.

(3) Fondatorul poate decide ca biblioteca să ofere fără taxă și alte servicii de bibliotecă.

Articolul 21. Prestarea serviciilor contra plată

(1) Lista serviciilor contra plată efectuate și/sau prestate de bibliotecile publice și mărimea tarifelor pentru serviciile respective se stabilesc de Guvern sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale, în funcție de bugetul de la care se finanțează biblioteca.

(2) Modul de prestare a serviciilor contra plată de către bibliotecile publice se stabilește în baza Regulamentului privind serviciile prestate de bibliotecile publice, aprobat de Guvern.

Articolul 22. Personalul bibliotecii

(1) În cadrul bibliotecii publice activează următoarele categorii de personal:

- a) personal de specialitate cu funcții de conducere;
- b) personal de specialitate cu funcții de execuție;

c) personal de deservire tehnică și auxiliară cu funcții complexe.

(1-1) Categoriile de personal în bibliotecile din instituțiile de învățământ sunt reglementate de Codul educației.

(2) Numărul de unități de personal pentru fiecare categorie de biblioteci publice se stabilește conform actelor normative aprobate de către Ministerul Culturii. Structura bibliotecii publice se aprobă de către fondator.

Capitolul IV. MANAGEMENTUL ȘI PERSONALUL BIBLIOTECILOR PUBLICE

Articolul 23. Angajarea personalului de bibliotecă

(1) Angajarea directorului și a directorului adjunct ai bibliotecii se realizează prin concurs, organizat de fondator, în baza criteriilor de competență profesională și managerială.

(2) Eliberarea din funcție a directorului și a directorului adjunct ai bibliotecii se efectuează de fondator, în conformitate cu prevederile legislației muncii.

(3) Angajarea și eliberarea din funcție a personalului de conducere, cu excepția celui prevăzut la alin. (1) și (2), a personalului cu funcții de execuție și a personalului auxiliar se efectuează de directorul bibliotecii.

(4) În cazul în care biblioteca nu are statut de persoană juridică, angajarea și eliberarea personalului de bibliotecă, inclusiv a personalului de conducere, se efectuează de fondator sau de conducătorul entității în cadrul căreia activează biblioteca.

(5) Procedura de organizare și de desfășurare a concursului de angajare a personalului din biblioteci, precum și criteriile minime de selectare a personalului din biblioteci se aprobă de Ministerul Culturii.

(6) Angajarea și eliberarea personalului bibliotecilor din instituțiile de învățământ sunt reglementate de prezenta lege și de Codul educației.

Articolul 24. Conducerea bibliotecilor publice

(1) Conducerea bibliotecilor publice este exercitată de către director sau, după caz, de către adjunctul acestuia.

(2) Directorul bibliotecii publice, în limitele competențelor, gestionează, organizează și implementează sistemul de control intern managerial și poartă răspundere pentru administrarea bugetului bibliotecii și a patrimoniului public aflat în gestiunea acesteia.

(3) În cadrul bibliotecilor publice se instituie un consiliu de administrație, care are rol consultativ și își desfășoară activitatea în baza regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii.

(4) În cadrul bibliotecilor naționale, bibliotecilor din instituțiile de învățământ superior, bibliotecilor publice orășenești, municipale sau raionale, precum și în cadrul bibliotecii centrale din unitatea teritorială autonomă Găgăuzia se instituie, cu rol consultativ, consilii specializate în dezvoltarea colecțiilor și a serviciilor de bibliotecă, în domeniul cercetării științifice și în alte domenii de activitate a bibliotecilor, care își desfășoară activitatea în baza regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii.

Articolul 25. Salarizarea personalului bibliotecilor

(1) Statul garantează remunerarea personalului bibliotecilor publice, în funcție de calificarea și rezultatul muncii, în conformitate cu legislația în domeniul salarizării în sectorul bugetar.

(2) Remunerarea personalului bibliotecilor private se realizează în conformitate cu legislația în domeniul salarizării în sectorul privat.

Articolul 26. Formarea profesională a personalului de specialitate din biblioteci

Statul asigură formarea profesională prin învățământul profesional tehnic și prin învățământul superior în domeniul biblioteconomiei și științei informării. Calificarea personalului de specialitate din biblioteci se confirmă printr-o diplomă de studii profesionale sau o diplomă de studii superioare, eliberate în condițiile legii.

Articolul 27. Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci

(1) Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci se asigură în cadrul centrelor de formare profesională din contul alocațiilor bugetare, precum și din veniturile colectate.

(2) Formarea profesională continuă a personalului de specialitate din biblioteci se realizează în contexte de educație formală, nonformală și informală.

(3) Autoritatea, instituția publică și conducerea bibliotecii publice asigură formarea profesională continuă a personalului de specialitate, alocând anual în acest scop mijloace financiare la cotele prevăzute de Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003.

Articolul 28. Atestarea personalului de specialitate din bibliotecile publice

(1) În scopul aprecierii activității, nivelului de cunoștințe și aptitudinilor profesionale, precum și în scopul stimulării perfecționării abilităților profesionale și sporirii eficienței activității, personalul de specialitate din bibliotecile publice se supune atestării o dată la 5 ani.

(2) Atestarea personalului de specialitate din bibliotecile publice se realizează de Ministerul Culturii în comun cu alte autorități publice centrale și locale care au în subordine biblioteci, în baza Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci, aprobat de Ministerul Culturii.

(3) Prevederile prezentului articol pot fi aplicate și personalului de specialitate din bibliotecile private, la inițiativa fondatorului.

Articolul 29. Deontologia personalului de conducere și a personalului de specialitate din bibliotecă

Personalul bibliotecilor își desfășoară activitatea în conformitate cu normele de conduită profesională prevăzute de Codul deontologic al bibliotecarului, elaborat în coordonare cu asociațiile profesionale și aprobat de Consiliul Biblioteconomic Național.

Capitolul V. PATRIMONIUL DE BIBLIOTECĂ

Articolul 30. Dezvoltarea colecțiilor de bibliotecă

(1) Colecțiile de bibliotecă se constituie în corespundere cu tipul bibliotecii, identitatea culturală și lingvistică a comunității, interesele și cerințele utilizatorilor de bibliotecă și includ diferite categorii de documente pe suport de hârtie, în format digital sau pe orice alt suport.

(2) Regulele cu referire la evidența, inventarierea, verificarea, organizarea, și evaluarea colecțiilor din bibliotecile publice se stabilesc prin Regulamentul privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă, aprobat de Ministerul Culturii.

Articolul 31. Patrimoniul național de documente de bibliotecă

(1) Din patrimoniul național de documente de bibliotecă fac parte documentele rare, deosebit de valoroase, care prezintă un interes aparte pentru cultura țării. Patrimoniul național de documente de bibliotecă este protejat de stat.

(2) Patrimoniul național de documente de bibliotecă este constituit din:

a) documente bibliofile de unicat – cărți editate pînă la 1850 și manuscrise;

b) documente de bibliotecă dintre 1851 și 1960 care au intrat în istoria literaturii și a culturii naționale și universale, precum și cele de după 1960 cu o prezentare grafică

deosebită sau apărute cu prilejul unor jubilee, tipărituri cu dedicații și autografe autentice ale autorilor și ex-librisuri;

c) documente de bibliotecă ce constituie depozitul legal;

d) alte documente de bibliotecă incluse prin decizia Ministerului Culturii.

Articolul 32. Depozitul legal de documente

Depozitul legal de documente este reglementat prin Legea nr. 939/2000 cu privire la activitatea editorială.

Articolul 33. Biblioteci digitale

(1) Bibliotecile publice pot constitui biblioteci și colecții digitale prin digitalizarea documentelor pe care le au în posesie conform legislației, prin crearea și prin achiziționarea documentelor în format digital.

(2) Biblioteca Națională a Republicii Moldova dezvoltă Biblioteca Națională Digitală „Moldavica”, care include documente ce fac parte din patrimoniul cultural național mobil, deținute de biblioteci, muzee, arhive, inclusiv cele din Programul Național „Memoria Moldovei”.

Articolul 34. Gestionarea colecțiilor de bibliotecă

(1) Colecțiile de bibliotecă se păstrează în depozite și în săli cu acces liber, asigurându-se condiții de conservare și securitate adecvate.

(1-1) Bibliotecile dezvoltă colecțiile de bibliotecă în funcție de necesitățile comunității și în conformitate cu standardele de specialitate în domeniul biblioteconomiei și științei informării, fără ingerințe ideologice, politice sau religioase.

(2) Gestionarea colecțiilor de bibliotecă, inclusiv evidența și casarea acestora, se face în conformitate cu Regulamentul privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă.

(3) Bibliotecile sînt obligate să utilizeze proceduri unice de evidență a achizițiilor documentelor de bibliotecă și a mișcării acestora.

(4) Casarea documentelor de bibliotecă din colecții se aplică în cazul uzurii fizice, morale, al pierderii, al transferului în alte biblioteci, după o perioadă de minimum un an de la achiziție, prin decizia conducerii bibliotecii sau a fondatorului.

(5) Personalul bibliotecilor este responsabil de colecțiile cu acces liber și/sau destinate împrumutului la domiciliu și răspunde material pentru lipsa constatată la inventariere, care depășește anual 0,2% din totalul colecției supuse verificării conform Regulamentului privind gestionarea colecțiilor de bibliotecă.

Articolul 35. Împrumut interbibliotecar

(1) În scopul asigurării accesului la informație și al garantării satisfacerii cerințelor utilizatorilor, bibliotecile oferă servicii de împrumut interbibliotecar la nivel național și internațional.

(2) Principiile de bază, structura organizatorică, metodologia, funcțiile, drepturile și obligațiile bibliotecilor furnizoare și beneficiare de împrumut interbibliotecar sînt stabilite prin Regulamentul privind sistemul național de împrumut interbibliotecar din Republica Moldova, aprobat de Ministerul Culturii.

Articolul 36. Exportul de documente de bibliotecă

(1) Biblioteca Națională a Republicii Moldova realizează expertiza documentelor pasibile de export în conformitate cu Legea nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.

(1-1) Procedura de expertizare a documentelor pasibile de export se realizează în baza Regulamentului privind circulația bunurilor culturale mobile, aprobat de Guvern.

(2) Documentele din patrimoniul cultural național mobil reținute de organele vamale și organele de drept la trecerea ilegală a frontierei de stat a Republicii Moldova se transmit în colecțiile Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova.

Articolul 37. Dreptul de autor și bibliotecile

În procesul promovării și diseminării documentelor din colecțiile acestora, al utilizării resurselor informaționale, bibliotecile respectă prevederile Legii nr.230/2022 privind dreptul de autor și drepturile conexe, precum și reglementările internaționale privind excepțiile și limitările dreptului de autor.

Capitolul VI. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE BIBLIOTECII ȘI ALE UTILIZATORULUI

Articolul 38. Accesul la informație

(1) Statul garantează oricărui utilizator dreptul la informație prin oferirea accesului la toate genurile și tipurile de documente din biblioteci, precum și la rețelele informaționale locale, naționale și internaționale, conform convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Biblioteca asigură dreptul utilizatorului la confidențialitate asupra informației solicitate prin utilizarea serviciilor de bibliotecă și a datelor cu caracter personal ale utilizatorului aflate în posesia bibliotecii.

(3) Accesul utilizatorului la serviciile și colecțiile de bibliotecă se face în conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare a acesteia, elaborat în corespundere cu prevederile legale referitoare la drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la protecția patrimoniului cultural național mobil, la dreptul de autor și drepturile conexe.

(4) Biblioteca asigură dreptul de acces fizic al persoanelor cu dizabilități și la servicii speciale pentru incluziunea socială a acestora.

Articolul 39. Obligații

(1) Utilizatorul este obligat să respecte regulamentul de ordine interioară al bibliotecii și regulile privind integritatea documentelor împrumutate.

(2) Bibliotecile publice sunt obligate să pună la dispoziția utilizatorului regulamentul de ordine interioară al bibliotecii.

(3) Distrugerea sau pierderea documentelor și a echipamentelor bibliotecii de către utilizator ori restituirea cu întârziere a documentelor împrumutate constituie temei pentru tragerea la răspundere civilă, contravențională sau penală, conform legislației.

Capitolul VII. FINANȚAREA BIBLIOTECILOR PUBLICE

Articolul 40. Bugetul bibliotecilor publice

(1) Finanțarea activității bibliotecilor publice se efectuează din bugetul de stat sau, după caz, din bugetele locale, inclusiv din veniturile colectate și din alte surse legale, în funcție de apartenența autorității/instituției de care a fost constituită.

(2) Administrația publică alocă anual mijloace financiare bibliotecilor publice pentru procurarea a minimum 50 de titluri de documente la 1000 de locuitori.

(3) Statul garantează alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat pentru achiziția prin concurs a resurselor informaționale destinate bibliotecilor.

(4) În bugetul bibliotecilor se prevăd sume pentru achiziții de documente în limbile minorităților naționale în vederea satisfacerii necesităților tuturor membrilor comunității.

Articolul 40-1. Bugetele bibliotecilor private

Bibliotecile private sunt finanțate din mijloacele fondatorilor lor, conform legislației.

Capitolul VIII. COOPERAREA NAȚIONALĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ

Articolul 41. Cooperarea națională și internațională

(1) În scopul susținerii materiale a activităților și proiectelor de dezvoltare a bibliotecii, de participare a specialiștilor din biblioteci la programe culturale, științifice și de formare profesională continuă, bibliotecile publice se pot asocia între ele sau cu alte instituții, pot crea și pot face parte din fundații, asociații sau consorții, achitând cotizațiile și taxele aferente, după caz.

(2) Autoritățile și instituțiile publice care au constituit sau au în structura lor biblioteci publice susțin integrarea sistemului național de biblioteci în structurile, organizațiile, proiectele, programele, consorțiile și parteneriatele din cadrul comunității internaționale.

(3) Bibliotecile publice pot dezvolta relații internaționale directe și să încheie, în limitele competențelor lor, contracte și acorduri cu instituții străine similare în baza acordurilor, tratatelor și convențiilor internaționale.

Capitolul IX. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 42. (1) Prezenta lege intră în vigoare la 18 luni de l...

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 18 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul:

a) în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va înainta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) în termen de 18 luni de la data publicării prezentei legi:

– va revizui și va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta

– va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea prevederilor prezentei legi.

(3) Autoritățile administrației publice centrale și locale, alte autorități și instituții publice care au în structura lor sau în subordine biblioteci:

a) în termen de 18 luni de la publicarea prezentei legi

– vor aduce în concordanță cu prezenta lege actele de reglementare a funcționării bibliotecilor

– vor elabora și vor aproba actele normative necesare pentru implementarea prevederilor prezentei legi;

b) vor asigura înregistrarea bibliotecilor din cadrul acestora la Ministerul Culturii conform procedurii stabilite de acesta.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 286/1994 cu privire la biblioteci , cu modificările ulterioare, se abrogă.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021